

Gransking

I lys av NOU 2009: 9

Prof. Johan Giertsen

Norges Kommunerevisorforbund 15. juni 2010

Hva er en "gransking"?

- En off el privat virksomhet står som h-regel fritt mht om og hvordan et forhold skal undersøkes
- "Granskingsutvalg"/-kommisjon eller privat firma

- Kjennetegn

Klarlegge faktum og evt årsaker

Evt også uttale seg om rettsregler el etiske normer
er / kan være overtrådt

Evt uttale seg om behov for systemendringer

Uavhengig

Rapport til oppdragsgiver

Oppdr.giver står for oppfølgingen

Rettslige rammer

Ytring

Offentlige granskinger

- Ikke (enkelt)vedtak
- Forvaltningsloven?
- Offentleglova?
- Arkivlova?
- Culpanormen

Offentlig oppdragsgiver, privat firma utfører granskingen

Private granskinger - Alminnelige forsvarlighetskrav

Forklaringsplikt? Kontradiksjon

Mehamn-dommen Rt 1990 s 173

Hovedprinsipper NOU 2009: 9

Varsomhet (skepsis / redusere bruken)

Oppnevning Kongen i statsråd

Betegnelsen "undersøkelseskommissjoner"

Terskel "allmennviktig betydning"

"klart mest hensiktsmessig"

Undersøke og redegjøre for et "saksforhold"

"kan anmodes" - uttale seg om "ansvar"

Rettssikkerhet – NOU 2009: 9

Kontradiksjon – klargjøring

nå rundskrivet, ombmannsuttalelser mv

Partsbegrepet ”den berørte”

”den som får sitt forhold undersøkt”

Kostnadsdekning til bistand (”nødvendig”)

Pårørende og etterlatte gitt rettigheter

Orientering om utfallet før avgivelse

Fleksibilitet – Skjønn eller detaljregulering?

Oppnevne

Arbeidsform

Dokumentoffentlighet

NOU 2009:9 - unnta hvis "særlige grunner"

Rapporten

NOU 2009: 9 - "beskrivelse" – "vurdering"

Fremtidige undersøkelsesformer

Offentlig sektor

Kommisjon nedsatt av Kongen i statsråd (ny)

Vil loven sperre for eksisterende unders.former?

Sentralforvaltningen vs kommunene

Utvalg nedsatt av organet (som nå)

Fast organ, tilsyn mv. (som nå)

Stortinget - Ombudsm, R.revisj, særsk utvalg (som nå)

Privat subjekt engasjeres (som nå)

Privat sektor

Privat oppdragsgiver – privat subjekt

Forskjeller offentlige undersøkelser NOU 2009:9 vs andre granskingsformer

Kostnadsdekning

Undersøkelsen (Kongen i statsråd: Staten - ?)
Den berørtes kostnader

Dokumentoffentlighet

Undersøkelseskommisjonens dokumenter

Bevisopptak

Klarere regelverk lovbest. kommisjoner

Kontradiksjon

Taushetsplikt

Oppfølgingsplikt

Offentlig oppdragsgiver

Privat subjekt utfører undersøkelsen

Kan / bør offentligrettslige regler anvendes overfor den som utfører undersøkelsen?

Dokumentoffentlighet?

Dokumenter til subjektet fra off. organer

Dokumenter til subjektet fra private

Dokumenter subjektet selv oppretter